

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. birželio 13 d.
(OR. en)

10464/23

Tarpinstitucinė byla:
2022/0131(COD)

JAI 826
MIGR 202
ASIM 63
SOC 431
EMPL 299
EDUC 247
IA 146
CODEC 1084

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2023 m. birželio 8 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9474/23

Komisijos dok. Nr.: 8580/22 + ADD 1 - ADD 4

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS
dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir
dirbti valstybės narės teritorijoje teikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje
teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (nauja redakcija)
– Bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiamas bendro požiūrio dėl pirmiau nurodytos direktyvos tekstas; Taryba
dėl jo susitarė 2023 m. birželio 8 d.

Komisijos pasiūlymo pakeitimai pažymėti taip:

- naujas tekstas – **paryškintuoju šriftu**;
- išbrauktas tekstas – simboliu [...].

2022/0131 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje teikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (nauja redakcija)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 2 dalies a ir b punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C 27, 2009 2 3, p. 114.

² OL C 257, 2008 10 9, p. 20.

³ 2011 m. kovo 24 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. lapkričio 24 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/98/ES reikia padaryti pakeitimų⁴. Dėl aiškumo ta direktyva turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;
- (2) nustačius vieną prašymų pateikimo procedūrą, pagal kurią išduodamas vienas administracinis dokumentas, apimantis leidimus gyventi ir dirbti, bus prisidėta prie šiuo metu valstybėse narėse taikomų taisyklių supaprastinimo ir suderinimo;
- (3) valstybės narės, siekdamos leisti asmeniui pirmą kartą atvykti į jų teritoriją, turėtų galėti išduoti vieną leidimą arba vizą, jei jos vieną leidimą išduoda tik atvykus. Valstybės narės tokį vieną leidimą arba vizą turėtų išduoti laiku;
- (4) turėtų būti nustatytos taisyklės, reglamentuojančios prašymo išduoti vieną leidimą nagrinėjimo procedūrą. Ta procedūra turėtų būti veiksminga ir lengvai taikoma, atsižvelgiant į įprastą valstybių narių administracinių institucijų darbo krūvį; ji taip pat turėtų būti skaidri ir teisinga, kad suinteresuotiesiems asmenims būtų suteiktas deramas teisinis tikrumas;
- (5) šios direktyvos nuostatos neturėtų daryti poveikio valstybių narių kompetencijai reglamentuoti trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių darbo tikslais, priėmimą, įskaitant priėmimo apimtį;

⁴ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/98/ES dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (OL L 343, 2011 12 23, p. 1).

- (6) ši direktyva turėtų apimti trečiųjų šalių [...] **piliečių** ir darbdavių darbo santykius. Kai pagal valstybės narės nacionalinę teisę leidžiama priimti trečiųjų šalių piliečius per jos teritorijoje įsteigtas laikinojo įdarbinimo įmones, palaikančias darbo santykius su darbuotoju, tokie [...] **trečiųjų šalių piliečiai** turėtų būti įtraukti į šios direktyvos taikymo sritį **ir visos šios direktyvos nuostatos dėl darbdavių turėtų būti vienodai taikomos tokioms įmonėms**;
- (7) komandiruotiems trečiųjų šalių piliečiams [...] ši direktyva neturėtų būti taikoma. Tai neturėtų užkirsti kelio trečiųjų šalių piliečiams, kurie teisėtai gyvena ir dirba vienoje valstybėje narėje ir yra komandiruojami į kitą valstybę narę, visą komandiravimo laikotarpį ir toliau naudotis tokiomis pačiomis teisėmis, kaip ir kilmės valstybės narės piliečiai, susijusiomis su darbo sąlygomis, kurioms nedaro poveikio **Europos Parlamento ir Tarybos** direktyvos 96/71/EB⁵ taikymas;

[...]

- (9) trečiųjų šalių piliečiams, kurie įgijo ilgalaikio gyventojų statusą pagal Tarybos direktyvą 2003/109/EB⁶, ši direktyva neturėtų būti taikoma, atsižvelgiant į jų apskritai palankesnę statusą ir ypatingą jiems išduoto leidimo gyventi rūšį „ES ilgalaikis gyventojas“;

⁵ 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 18, 1997 1 21, p. 1).

⁶ 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL L 16, 2004 1 23, p. 44).

- (10) trečiųjų šalių piliečiams, kurie buvo priimti į valstybės narės teritoriją dirbti sezoninį darbą ir kurie pateikė prašymą dėl priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/36/ES⁷, ši direktyva neturėtų būti taikoma, nes jie patenka į Direktyvos 2014/36/ES, kuria nustatoma speciali tvarka, taikymo sritį;
- (11) valstybių narių pareiga nustatyti, ar prašymą turi teikti trečiosios šalies pilietis, ar jo darbdavys, neturėtų daryti poveikio susitarimams, pagal kuriuos reikalaujama, kad procedūroje dalyvautų ir trečiosios šalies pilietis, ir jo darbdavys. Valstybės narės turėtų [...] **svarstyti ir nagrinėti prašymus išduoti vieną leidimą, kai atitinkamas trečiosios šalies pilietis dar negyvena valstybės narės, į kurią jis prašo būti priimtas, teritorijoje arba kai jis jau gyvena tos valstybės narės teritorijoje kaip tos valstybės narės išduoto galiojančio leidimo gyventi šalyje turėtojas. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę priimti kitų trečiųjų šalių piliečių, teisėtai esančių jų teritorijoje, pateiktus prašymus;**
- (12) šios direktyvos nuostatos, susijusios su viena prašymų pateikimo procedūra ir vienu leidimu, neturėtų būti taikomos vienodo pavyzdžio arba ilgalaikėms vizoms. [...] **Su sąlyga, kad laikomasi Sąjungos arba nacionalinėje teisėje nustatytų reikalavimų, ir kai valstybė narė išduoda vieną leidimą tik savo teritorijoje, atitinkama valstybė narė trečiosios šalies piliečiui turėtų išduoti vienam leidimui gauti reikalingą vizą;**

⁷ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/36/ES dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų (OL L 94, 2014 3 28, p. 375).

- (13) į sprendimo dėl prašymo priėmimo terminą turėtų būti įskaičiuojamas [...] laikas, reikalingas padėčiai darbo rinkoje patikrinti, **kai toks patikrinimas atliekamas dėl individualaus prašymo išduoti vieną leidimą. Todėl bendras padėties darbo rinkoje patikrinimas, nesusijęs su individualiu prašymu išduoti vieną leidimą, į sprendimo priėmimo terminą neįskaičiuojamas. Valstybės narės turėtų stengtis vienam leidimui gauti reikalingą vizą išduoti laiku;**
- (14) šiuo tikslu valstybės narės, siekdamos išvengti darbo dubliavimo ir procedūrų pratęsimo, turėtų **stengtis reikalauti, kad prašytojai atitinkamus dokumentus pateiktų tik vieną kartą, ir** atlikti tik vieną esminį dokument[...]**ų, kuriuos pateikia prašymą išduoti vieną leidimą ir, kai taikytina, leidimui gauti reikalingą vizą teikiantis asmuo, patikrinimą; [...]**
- (15) kompetentingos institucijos paskyrimas pagal šią direktyvą neturėtų daryti poveikio kitų valdžios institucijų bei atitinkamais atvejais socialinių partnerių vaidmeniui ir atsakomybei, kiek tai susiję su prašymo nagrinėjimu ir sprendimo dėl prašymo priėmimu;
- (16) vis dėlto profesinei kvalifikacijai pripažinti reikalingas laikas neturėtų būti įskaičiuojamas į laikotarpį, per kurį turi būti priimtas sprendimas dėl prašymo. Ši direktyva neturėtų daryti poveikio nacionalinėms diplomų pripažinimo procedūroms;

- (17) vienas leidimas turėtų būti parengtas laikantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1030/2002⁸, kad valstybės narės turėtų galimybę nurodyti papildomą informaciją, visų pirma apie tai, ar asmeniui suteikiamas leidimas dirbti. Siekiant, *inter alia*, geriau kontroliuoti migraciją, valstybė narė ne tik viename leidime, bet ir kituose išduodamuose leidimuose gyventi turėtų nurodyti informaciją, susijusią su leidimu dirbti, nepriklausomai nuo leidimo rūšies ar leidimo gyventi, kuriais remiantis trečiosios šalies pilietis buvo priimtas į valstybės narės teritoriją ir jam suteikta galimybė patekti į tos valstybės narės darbo rinką;
- (18) šios direktyvos nuostatos, susijusios su leidimais gyventi, išduotais kitais nei darbo tikslais, turėtų būti taikomos tik tokių leidimų formai ir neturėtų daryti poveikio Sąjungos arba nacionalinėms taisyklėms, reglamentuojančioms priėmimo procedūras ir tokių leidimų išdavimo procedūras;
- (19) šios direktyvos nuostatos, susijusios su vienu leidimu ir leidimu gyventi, išduotais kitais nei darbo tikslais, neturėtų trukdyti valstybėms narėms išduoti papildomo spausdinto dokumento, kad būtų galima suteikti tikslesnės informacijos apie darbo santykius, kuriai leidime gyventi dėl jo formos nėra pakankamai vietos. Toks dokumentas gali būti naudojamas siekiant užkirsti kelią trečiųjų šalių piliečių išnaudojimui ir kovoti su neteisėtu darbu, tačiau valstybėms narėms jis neturėtų būti privalomas, juo taip pat neturėtų būti pakeičiamas leidimas dirbti, tokiu būdu sukeliant pavojų vieno leidimo idėjai. Pasitelkiant Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 4 straipsnyje ir jo priedo a punkto 20 papunktyje numatytas technines galimybes, tokia informacija taip pat gali būti saugoma elektroniniu formatu;

⁸ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 157, 2002 6 15, p. 1).

- (20) sąlygos ir kriterijai, kuriais remiantis prašymas išduoti, pakeisti ar atnaujinti vieną leidimą gali būti atmestas, arba kuriais remiantis vienas leidimas gali būti panaikintas, turėtų būti objektyvūs ir nustatyti nacionalinėje teisėje, įskaitant pareigą gerbti Sąjungos pirmumo principą, kaip nurodyta visų pirma atitinkamose 2003 m. ir 2005 m. Stojimo aktų nuostatose. Tokie sprendimai dėl atmetimo arba panaikinimo turėtų būti tinkamai argumentuoti;
- (21) trečiųjų šalių piliečiams, turintiems galiojantį kelionės dokumentą ir vieną leidimą, išduotą valstybės narės, kuri taiko visą Šengeno *acquis*, turėtų būti suteikta teisė atvykti į valstybių narių, taikančių visą Šengeno *acquis*, teritoriją ir joje laisvai judėti ne ilgiau kaip tris mėnesius per bet kurią šešių mėnesių laikotarpį pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/399⁹ ir Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo¹⁰ (Šengeno konvencija) 21 straipsnį;

⁹ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

¹⁰ OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

- (22) nesant horizontaliųjų Sąjungos teisės aktų, trečiųjų šalių piliečių teisės skiriasi priklausomai nuo valstybės narės, kurioje jie dirba, ir nuo jų pilietybės. Siekiant toliau plėtoti nuoseklią imigracijos politiką, mažinti Sąjungos piliečių ir teisėtai valstybėje narėje dirbančių trečiųjų šalių piliečių teisių atotrūkį ir papildyti imigracijos sritį reglamentuojančią galiojančią *acquis*, turėtų būti nustatytos tam tikros teisės visų pirma nurodant sritis, kuriose numatomas vienodas požiūris į valstybės narės savus piliečius ir tokius trečiųjų šalių piliečius, kurie dar neturi ilgalaikio gyventojų statuso. Tokiomis nuostatomis siekiama sukurti būtiniausias vienodas sąlygas Sąjungos viduje, pripažinti, kad tokie trečiųjų šalių piliečiai savo darbu bei mokamais mokesčiais prisideda prie Sąjungos ekonomikos, ir sumažinti nesąžiningą valstybės narės savų piliečių ir trečiųjų šalių piliečių konkurenciją, atsirandančią dėl galimo pastarųjų išnaudojimo. Šioje direktyvoje turėtų būti apibrėžta trečiosios šalies darbuotojo sąvoka, nedarant poveikio darbo santykių koncepcijos aiškinimui kitose Sąjungos teisės nuostatose, t. y. trečiosios šalies pilietis, kuris buvo priimtas į valstybės narės teritoriją, kuris teisėtai joje gyvena ir kuriam leista apmokamų **darbo** santykių pagrindu ten dirbti pagal nacionalinę teisę arba praktiką;

- (23) visi teisėtai valstybėse narėse gyvenantys ir dirbantys trečiųjų šalių piliečiai turėtų turėti bent tokias pačias bendras teises, grindžiamas vienodu požiūriu, kaip ir atitinkamos priimančiosios valstybės narės piliečiai, nepriklausomai nuo pirminio priėmimo į šalį tikslo ar pagrindo. Teisė į vienodą požiūrį šios direktyvos taikymo srityse turėtų būti suteikta ne tik tiems trečiųjų šalių piliečiams, kurie buvo priimti į valstybę narę darbo tikslu, bet ir tiems, kurie priimti kitais tikslais ir kuriems suteikta galimybė patekti į tos valstybės narės darbo rinką pagal kitas Sąjungos arba nacionalinės teisės nuostatas, įskaitant trečiosios šalies darbuotojo šeimos narius, kurie priimti į valstybę narę, remiantis Tarybos direktyva 2003/86/EB¹¹; trečiųjų šalių piliečius, priimtus į valstybės narės teritoriją, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/801¹²;
- (24) teisė į vienodą požiūrį tam tikrose srityse turėtų būti griežtai susijusi su trečiosios šalies piliečio teisėtu buvimu valstybėje narėje ir su suteikta galimybe patekti į jos darbo rinką, kurie yra įtvirtinti viename leidime, kuriuo suteikiama teisė gyventi ir dirbti, bei kitais tikslais išduotuose leidimuose gyventi, kuriuose nurodyta informacija apie leidimą dirbti;

¹¹ 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą (OL L 251, 2003 10 3, p. 12).

¹² 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/801 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir gyvenimo mokslinių tyrimų, studijų, stažavimosi, savanoriškos tarnybos, mokinių mainų programų arba edukacinių projektų ir dalyvavimo *Au pair* programoje tikslais sąlygų (OL L 132, 2016 5 21, p. 21).

- (25) šioje direktyvoje nurodytos darbo sąlygos turėtų apimti bent darbo užmokestį ir atleidimą iš darbo, darbuotojų sveikatą ir saugą darbo vietoje, darbo laiką ir atostogas, atsižvelgiant į galiojančias kolektyvines sutartis;
- (26) valstybė narė turėtų pripažinti trečiosios šalies piliečio kitoje valstybėje narėje įgytą profesinę kvalifikaciją tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios yra taikomos Sąjungos piliečiams, bei turėtų atsižvelgti į kvalifikaciją, įgytą trečiojoje šalyje, laikydamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB¹³. Trečiųjų šalių piliečiams suteikta teisė į vienodą požiūrį, susijusį su diplomų, pažymėjimų ir kitų profesinės kvalifikacijos dokumentų pripažinimu pagal atitinkamą nacionalinę tvarką, neturėtų daryti poveikio valstybių narių kompetencijai leisti tokiems trečiųjų šalių darbuotojams patekti į jų darbo rinką.
- (27) Trečiųjų šalių darbuotojams turėtų būti taikomas vienodas požiūris socialinės apsaugos srityje. Socialinės apsaugos sritys nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 883/2004¹⁴. Šios direktyvos nuostatos dėl vienodo požiūrio socialinės apsaugos srityje taip pat turėtų būti taikomos darbuotojams, kurie priimti į valstybę narę tiesiai iš trečiosios šalies. Vis dėlto ši direktyva neturėtų suteikti trečiųjų šalių darbuotojams daugiau teisių nei numatyta galiojančiuose Sąjungos teisės aktuose socialinės apsaugos srityje trečiųjų šalių piliečiams, kurių statusas susijęs su tarpvalstybine padėtimi.

¹³ Direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (OL L 255, 2005 9 30, p. 22).

¹⁴ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

- (27a) Nepaisant to, kas pirmiau išdėstyta, vadovaujantis byloje C-302/19¹⁵ Teisingumo Teismo priimtu sprendimu, valstybė narė negali atsisakyti vieną leidimą turinčiam asmeniui skirti socialinės apsaugos išmokos arba jos sumažinti motyvuodama tuo, kad jo šeimos nariai ar kai kurie iš jų gyvena ne jos teritorijoje, bet trečiojoje šalyje, kai ji suteikia šią išmoką savo piliečiams, neatsižvelgdama į jų šeimos narių gyvenamąją vietą;
- (28) valstybės narės turėtų užtikrinti vienodą požiūrį bent į tuos trečiųjų šalių piliečius, kurie dirba arba kurie po minimalaus darbo laikotarpio yra įregistruoti bedarbiais. Šioje direktyvoje numatyti vienodo požiūrio apribojimai socialinės apsaugos srityje neturėtų daryti poveikio teisėms, suteiktoms pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1231/2010¹⁶;
- (29) Sąjungos teisė neapriboja valstybių narių teisės nustatyti savo socialinės apsaugos sistemas. Kiekviena valstybė narė nustato sąlygas, kuriomis suteikiamos socialinės išmokos, taip pat tokių išmokų dydį ir laikotarpį, kuriuo jos teikiamos. Tačiau naudodamasi šia teise valstybės narės turėtų laikytis Sąjungos teisės;
- (30) vienodas požiūris į trečiųjų šalių darbuotojus neturėtų būti taikomas priemonėms profesinio mokymo srityje, kurios finansuojamos pagal socialinės paramos sistemas;

¹⁵ **39 punktas.**

¹⁶ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1231/2010, kuriuo išplečiamas Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar netaikomi tik dėl jų pilietybės (OL L 344, 2010 12 29, p. 1).

- (31) siekdamos sustiprinti vienodą požiūrį į trečiųjų šalių darbuotojus, valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas darbdaviams, jei pažeidžiamos pagal šią direktyvą priimtose nacionalinės nuostatos, visų pirma susijusios su darbo sąlygomis **ir asociacijų laisve [...]**;
- (32) siekdamos užtikrinti tinkamą pagal šią direktyvą **priimtų nacionalinių nuostatų** vykdymą, valstybės narės turėtų [...] **numatyti** deramus [...] stebėsenos mechanizmus ir [...], kai tinkama, veiksmingas ir tinkamus patikrinimus jų atitinkamose teritorijose [...], **laikydamosi nacionalinės teisės ar administracinės praktikos. [...] Už darbo inspektavimą atsakingos tarnybos arba kitos kompetentingos institucijos, kai tinkama, turėtų galėti patekti į darbo vietas;**
- (33) valstybės narės taip pat turėtų [...] **užtikrinti, kad būtų** veiksmingų mechanizmų, kuriais naudodamiesi trečiųjų šalių darbuotojai galėtų kreiptis į teismą ir teikti skundus tiesiogiai arba per atitinkamus trečiuosius asmenis, kurie pagal jų nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus turi teisėtą interesą užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos, pvz., profesinės sąjungas ar kitas asociacijas, arba per kompetentingas valdžios institucijas. Laikoma, kad būtina imtis veiksmų tais atvejais, kai trečiųjų šalių darbuotojai nežino apie esamus vykdymo užtikrinimo mechanizmus arba nedrįsta jais pasinaudoti savo vardu, nes, pvz., bijo galimų pasekmių;
- (33a) **darbuotojų apsaugos srityje nacionaliniu lygmeniu jau turėtų būti priimtose ir galioti panašios nacionalinės priemonės, susijusios su stebėseną, vertinimu, inspekcijomis, sankcijomis ir skundų teikimo tvarkos supaprastinimu;**

- (34) vienu leidimu trečiosios šalies piliečiui turėtų būti leidžiama pakeisti darbdavį leidimo galiojimo laikotarpiu. Valstybės narės turėtų turėti galimybę [...] **nustatyti tam tikras sąlygas dėl darbdavio pakeitimo, įskaitant pranešimo arba prašymų teikimo procedūrą** [...] ir [...] padėties darbo rinkoje patikrinimą [...]. **Be to, valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti, kad dėl darbdavio pakeitimo nebūtų keičiamas profesinės veiklos pobūdis, įskaitant, be kita ko, profesinės veiklos sektoriaus arba esminių darbo savybių pasikeitimą. Siekiant užkirsti kelią galimam piktnaudžiavimui ir apsaugoti teisėtus darbdavių, investuojančių išteklius į trečiųjų šalių darbuotojų įdarbinimą ir mokymą, interesus, valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę nustatyti minimalų laikotarpį, kurį vieno leidimo turėtojas privalo dirbti pirmajam darbdaviui prieš jį pakeisdamas. Išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais, pavyzdžiui, vieno leidimo turėtojo išnaudojimo atveju arba jei darbdavys neįvykdo savo teisinių pareigų vieno leidimo turėtojo atžvilgiu, valstybės narės turėtų leisti pakeisti darbdavį prieš pasibaigiant tokiam minimaliam laikotarpiui. Vienas leidimas neturėtų būti panaikinamas bent [...] dviejų mėnesių laikotarpį, jei jo turėtojas yra bedarbis;**
- (35) ši direktyva turėtų būti taikoma nedarant poveikio palankesnėms nuostatoms, numatytoms Sąjungos teisėje ir taikomuose tarptautiniuose teisės aktuose;

- (36) valstybės narės turėtų įgyvendinti šios direktyvos nuostatas nediskriminuodamos dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, visų pirma laikydamosi Tarybos direktyvos 2000/43/EB¹⁷ ir Tarybos direktyvos 2000/78/EB¹⁸;
- (37) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. nustatyti vieną prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams dirbti valstybės narės teritorijoje teikimo procedūrą ir nustatyti bendras valstybės narės teritorijoje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų teises, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl to veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (38) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažįstami Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pagal ES sutarties 6 straipsnio 1 dalį;

¹⁷ 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės (OL L 180, 2000 7 19, p. 22).

¹⁸ 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000 12 2, p. 16).

- (39) pagal prie Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo [...] 4 straipsniui, Airija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji [...] nėra jai privaloma ar taikoma;

[...]

- (40) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;
- (41) prievolė perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnės direktyvos nuostatų. Prievolė perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal tą anksčiau priimtą direktyvą;
- (42) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų, nurodytų I priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminu,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Ši direktyva nustato:
 - a) vieną prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi darbo tikslais valstybės narės teritorijoje teikimo procedūrą, siekiant supaprastinti jų priėmimo procedūras ir sudaryti palankesnes sąlygas jų statusui patikrinti;
 - b) valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendras teises, nepriklausomai nuo tikslų, kuriais jie iš pradžių buvo priimti į tos valstybės narės teritoriją, grindžiamas vienodu požiūriu, kaip ir į tos valstybės narės piliečius.
2. **Ši direktyva nedaro poveikio valstybių narių teisei nustatyti priimamų trečiųjų šalių piliečių skaičių pagal SESV 79 straipsnio 5 dalį.**

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) trečiosios šalies pilietis – asmuo, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta SESV 20 straipsnio 1 dalyje;

- b) trečiosios šalies darbuotojas – trečiosios šalies pilietis, kuriam leista atvykti į valstybės narės teritoriją ir kuris teisėtai joje gyvena ir kuriam leista [...] **apmokamų** darbo santykių pagrindu dirbti toje valstybėje narėje pagal nacionalinę teisę arba praktiką;

[...]

- c) vienas leidimas – valstybės narės valdžios institucijų išduotas leidimas gyventi, leidžiantis trečiosios šalies piliečiui teisėtai gyventi jos teritorijoje darbo tikslais;
- d) viena prašymų teikimo procedūra – procedūra, kurios metu, remiantis vienu trečiosios šalies piliečio arba jo darbdavio pateiktu prašymu dėl leidimo gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje, priimamas sprendimas dėl to prašymo išduoti vieną leidimą.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma:

- a) trečiųjų šalių piliečiams, kurie pateikia prašymą dėl leidimo gyventi valstybės narės teritorijoje darbo tikslais;
- b) trečiųjų šalių piliečiams, kurie pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę buvo priimti į valstybę narę kitais nei darbo tikslais, kuriems leista dirbti ir kurie turi leidimą gyventi, išduotą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002, ir

- c) trečiųjų šalių piliečiams, pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę priimtiems į valstybę narę darbo tikslais.

2. Ši direktyva netaikoma trečiųjų šalių piliečiams:

- a) kurie yra Sąjungos piliečių, pasinaudojusių arba besinaudojančių teise laisvai judėti Sąjungos teritorijoje pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/38/EB¹⁹, šeimos nariai;
- b) kurie kartu su savo šeimos nariais, nepriklausomai nuo jų pilietybės, pagal Sąjungos ir valstybių narių arba Sąjungos ir trečiųjų šalių susitarimus naudojami tokiomis pačiomis teisėmis laisvai judėti, kaip ir Sąjungos piliečiai;
- c) kurie yra **komandiruoti – tol, kol jie yra komandiruoti [...]**;
- d) kurie pateikė prašymą dėl priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją dirbti kaip bendrovės viduje perkeliama asmenys pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/66/ES²⁰;

¹⁹ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

²⁰ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/66/ES dėl bendrovės viduje perkeliama trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų (OL L 157, 2014 5 27, p. 1).

- e) kurie pateikė prašymą dėl priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją kaip sezoniniai darbuotojai pagal Direktyvą 2014/36/ES arba pagal programą „au pair“ [...];
- f) kuriems leista gyventi valstybėje narėje laikinosios apsaugos pagrindu **pagal Direktyvą 2001/55/EB** arba kurie pateikė prašymą dėl leidimo joje gyventi tokiu pagrindu ir laukia, kol bus priimtas sprendimas dėl jų statuso;
- g) kuriems suteikta tarptautinė apsauga pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/95/ES²¹ arba kurie pateikė prašymą dėl tarptautinės apsaugos suteikimo pagal tą direktyvą ir dėl kurių prašymo dar nėra priimtas galutinis sprendimas;
- h) **kuriems pagal nacionalinės teisės aktus, tarptautinius įsipareigojimus ar valstybės narės praktiką suteikta apsauga arba kurie pateikė prašymą dėl apsaugos suteikimo pagal nacionalinės teisės aktus, tarptautinius įsipareigojimus ar valstybių narių praktiką ir dėl kurių prašymo dar nepriimtas galutinis sprendimas;**
- i) kurie yra ilgalaikiai gyventojai pagal Direktyvą 2003/109/EB;
- j) kurių išsiuntimas buvo sustabdytas dėl faktinių ar teisinių priežasčių;

²¹ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011 12 20, p. 9).

- k) kurie pateikė prašymą dėl priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją kaip savarankiškai dirbantys asmenys;
 - l) kurie pateikė prašymą dėl priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją kaip jūrininkai įsidarbinti arba dirbti bet kokį darbą laive, kuris registruotas valstybėje narėje arba plaukia su valstybės narės vėliava.
3. Valstybės narės gali nuspręsti, kad II skyrius netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista dirbti valstybės narės teritorijoje ne ilgiau kaip šešis mėnesius arba kurie buvo priimti į valstybę narę studijuoti.
4. II skyrius netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems leista dirbti vizos pagrindu.

II SKYRIUS

VIENA PRAŠYMŲ TEIKIMO PROCEDŪRA IR VIENAS LEIDIMAS

4 straipsnis

Viena prašymų teikimo procedūra

1. Prašymas išduoti, pakeisti ar atnaujinti vieną leidimą teikiamas naudojantis viena prašymų teikimo procedūra. Valstybės narės nusprendžia, ar prašymus dėl vieno leidimo turi teikti trečiosios šalies pilietis, ar trečiosios šalies piliečio darbdavys. **Alternatyviai, valstybės narės gali leisti, kad prašymus pateiktų kuris nors vienas iš dviejų. [...]**
2. **Prašymas išduoti vieną leidimą svarstomas ir nagrinėjamas tuomet, kai atitinkamas trečiosios šalies pilietis dar negyvena valstybės narės, į kurią nori būti priimtas, teritorijoje arba kai jau gyvena tos valstybės narės teritorijoje kaip galiojančio leidimo gyventi šalyje turėtojas. Valstybė narė taip pat gali, laikydamasi savo nacionalinės teisės, priimti kitų trečiųjų šalių piliečių, kurie teisėtai yra jos teritorijoje, pateiktus prašymus išduoti vieną leidimą.**
3. Valstybės narės išnagrinėja prašymą, pateiktą pagal 1 dalį, ir priima sprendimą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą, jei prašytojas atitinka Sąjungos arba nacionalinėje teisėje nustatytus reikalavimus. Sprendimas suteikti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą parengiamas kaip vienas administracinis aktas, suteikiantis bendrą leidimą gyventi ir dirbti.

4. Su sąlyga, kad laikomasi Sąjungos arba nacionalinėje teisėje nustatytų reikalavimų, ir kai valstybė narė išduoda vieną leidimą tik savo teritorijoje, atitinkama valstybė narė trečiosios šalies piliečiui išduoda **vienam leidimui gauti** reikalingą vizą.
5. Įvykdžius numatytas sąlygas valstybės narės išduoda vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams, kurie pateikia prašymą dėl priėmimo, ir jau priimtiems trečiųjų šalių piliečiams, kurie pateikia prašymą pratęsti jų leidimo gyventi galiojimą ar jį patikslinti, įsigaliojus nacionalinėms įgyvendinimo nuostatoms.

5 straipsnis

Kompetentinga institucija

1. Valstybės narės paskiria kompetentingą instituciją, kuri priima prašymą ir išduoda vieną leidimą.
2. Kompetentinga institucija kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per keturis mėnesius **nuo išsamaus prašymo pateikimo dienos** priima sprendimą dėl [...] prašymo išduoti **vieną leidimą**.

Pirmoje pastraipoje nurodytas terminas apima padėties darbo rinkoje patikrinimą, **kai toks patikrinimas atliekamas dėl individualaus prašymo išduoti vieną leidimą [...]**.

Terminas išimtinėmis ir **tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis**, [...] susijusiomis su [...] prašymo sudėtingumu, [...] **įskaitant, kai taikytina, padėties darbo rinkoje patikrinimą**, gali būti pratęstas.

Jei sprendimas nepriimamas per šioje dalyje numatytą terminą, pasekmės nustatomos nacionalinėje teisėje.

3. Kompetentinga institucija prašytojui raštu praneša apie savo sprendimą, laikydamasi atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose nustatytos pranešimo tvarkos.

4. Jei prašymą pagrindžianti informacija arba dokumentai pagal nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus yra neišsamūs, kompetentinga institucija prašytojui raštu praneša, kokios papildomos informacijos ar dokumentų reikalaujama, ir nustato pagrįstą terminą jiems pateikti. 2 dalyje nurodytas terminas sustabdomas, kol kompetentinga institucija ar kitos atitinkamos institucijos gauna reikalaujamą papildomą informaciją. Jei per nustatytą terminą papildoma informacija arba dokumentai nepateikiami, kompetentinga institucija gali prašymą atmesti.

6 straipsnis

Vienas leidimas

1. Valstybės narės išduoda vieną leidimą, naudodamos Reglamente (EB) Nr. 1030/2002 nustatytą vienodą formą, ir nurodo informaciją, susijusią su leidimu dirbti, kaip nustatyta jo priedo a punkto 12 ir 16 papunkčiuose.
- Valstybės narės gali spausdinta forma pateikti papildomą informaciją, susijusią su trečiosios šalies piliečio darbo santykiais (pvz., darbdavio pavadinimą ir adresą, darbo vietą, darbo rūšį, darbo valandas, darbo užmokestį) arba saugoti tokius duomenis elektroniniu formatu, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 4 straipsnyje ir jo priedo a punkto 20 papunktyje.
2. Valstybės narės, išduodamos vieną leidimą, neišduoda jokių papildomų leidimų, įrodančių teisę patekti į darbo rinką.

7 straipsnis

Leidimai gyventi, išduodami kitais nei darbo tikslais

1. Išduodamos leidimus gyventi kitais nei darbo tikslais pagal Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002, valstybės narės nurodo informaciją, susijusią su leidimu dirbti, nepriklausomai nuo leidimo rūšies.

Valstybės narės gali spausdinta forma pateikti papildomą informaciją, susijusią su trečiosios šalies piliečio darbo santykiais (pvz., darbdavio pavadinimą ir adresą, darbo vietą, darbo rūšį, darbo valandas, darbo užmokestį) arba saugoti tokius duomenis elektroniniu formatu, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 4 straipsnyje ir jo priedo a punkto 20 papunktyje.

2. Išduodamos leidimus gyventi pagal Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002, valstybės narės neišduoda jokių papildomų leidimų, įrodančių teisę patekti į darbo rinką.

8 straipsnis

Procedūrinės garantijos

1. Sprendimo atmesti prašymą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą, arba sprendimo panaikinti vieną leidimą priežastys pateikiamos pranešime raštu, remiantis kriterijais, numatytais Sąjungos arba nacionalinėje teisėje.

2. Sprendimą atmesti prašymą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą arba sprendimą panaikinti vieną leidimą galima apskųsti atitinkamoje valstybėje narėje pagal nacionalinę teisę. 1 dalyje nurodytame pranešime raštu nurodomas teismas arba administracinė institucija, kuriame (kurioje) atitinkamas asmuo gali pateikti skundą, ir tokio pateikimo terminas.
3. Prašymas gali būti laikomas nepriimtiniu dėl trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių dirbti iš trečiųjų šalių, priėmimo apimties ir tuo pagrindu jis neturi būti nagrinėjamas.

9 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija

Valstybės narės suteikia galimybę **trečiosios šalies piliečiui ir būsimam darbdaviui** lengvai gauti šią informaciją ir gavusios prašymą ją pateikia:

- a) tinkamą informaciją [...] apie visus prašymui reikalingus dokumentinius įrodymus;
- b) informaciją apie trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių atvykimo ir gyvenimo sąlygas, įskaitant teises, pareigas ir procedūrines garantijas.

10 straipsnis

Mokesčiai

[...] Valstybės narės gali reikalauti mokėti mokesčius už prašymų tvarkymą pagal šią direktyvą. Valstybės narės už prašymų nagrinėjimą nustatyti mokesčiai negali būti neproporcingi ar pernelyg dideli.

Pagal vieną leidimą suteikiamos teisės

1. Išdavus vieną leidimą **pagal nacionalinę teisę** jo turėtojai jo galiojimo laikotarpiu suteikiamos bent šios teisės:
 - a) atvykti ir gyventi vieną leidimą išdavusios valstybės narės teritorijoje, jeigu turėtojas atitinka visus priėmimo reikalavimus pagal nacionalinę teisę;
 - b) laisvai judėti visoje vieną leidimą išdavusios valstybės narės teritorijoje, laikantis nacionalinės teisės aktuose nustatytų apribojimų;
 - c) vykdyti konkrečią darbo veiklą, nustatytą pagal vieną leidimą, laikantis nacionalinės teisės;
 - d) būti informuotam apie turėtojo teises, susijusias su leidimu, suteiktomis pagal šią direktyvą ir (arba) nacionalinę teisę.
2. [...] Valstybės narės leidžia vieno leidimo turėtojai [...] **pakeisti darbdavį. Be to, kad pagal nacionalinę teisę patikrinamos priėmimo sąlygos, valstybės narės darbdavio pakeitimui taip pat gali taikyti bet kurią iš toliau nurodytų sąlygų: [...]**

- a) **pranešimas arba prašymas atitinkamos valstybės narės kompetentingoms institucijoms pagal nacionalinę teisę. Jei valstybės narės pasirenka pranešimo procedūrą, jos gali paprieštarauti darbdavio pakeitimui per 90 dienų nuo išsamaus pranešimo pateikimo dienos. Jei valstybės narės pasirenka prašymų teikimo procedūrą, jos priima sprendimą dėl prašymo per 90 dienų nuo išsamaus prašymo pateikimo dienos. Abiem atvejais vieno leidimo turėtojo teisė siekti darbdavio pakeitimo gali būti sustabdyta šiuo 90 dienų laikotarpiu, kol atitinkama valstybė narė patikrina atitinkamai b ir c punktuose nurodytas sąlygas ir tai, ar laikomasi Sąjungos arba nacionalinės teisės aktuose nustatytų reikalavimų [...];**
- b) **[...] padėties darbo rinkoje patikrinimas ir (arba) reikalavimas, kad dėl darbdavio keitimo nebūtų keičiamas profesinės veiklos pobūdis, arba**
- c) **minimalus laikotarpis, kurį vieno leidimo turėtojas privalo dirbti pirmajam darbdaviui; šis minimalus laikotarpis neviršija dvylikos mėnesių. Išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais valstybės narės leidžia pakeisti darbdavį nepasibaigus tokiam minimaliam laikotarpiui.**

[...]

3. [...] Nedarbas savaime nėra priežastis panaikinti [...] vieną leidimą, [...] jeigu:

- a) **bendras nedarbo laikotarpis neviršija dviejų mėnesių per vieno leidimo galiojimo laikotarpį ir**

- b) apie nedarbo laikotarpio pradžią ir, kai taikytina, pabaigą atitinkamos valstybės narės kompetentingoms institucijoms pranešama laikantis atitinkamų nacionalinių procedūrų. Valstybės narės nustato, ar kompetentingoms institucijoms praneša trečiosios šalies pilietis, ar trečiosios šalies piliečio darbdavys.

Jei bedarbis vieno leidimo turėtojas per leidžiamą nedarbo laikotarpį randa naują darbdavį, valstybės narės naujam įsidarbinimui gali taikyti 2 dalyje nurodytas sąlygas. Tokiu atveju valstybės narės leidžia vieno leidimo turėtojui [...] būti jų teritorijoje, kol kompetentingos institucijos [...] pagal nacionalinę teisę įvertina, ar įvykdytos 2 dalyje nustatytos sąlygos ir priėmimo sąlygos, jei taikytina, net jei [...] leidžiamas nedarbo [...] laikotarpis yra pasibaigęs.

4. Nukrypstant nuo 3 dalies, valstybės narės gali leisti vieno leidimo turėtojai būti bedarbiu ilgesnį laikotarpį. Tokiu atveju valstybės narės gali reikalauti, kad vieno leidimo turėtojas pateiktų įrodymų, jog turi pakankamai išteklių, kad galėtų save išlaikyti nesinaudodamas atitinkamos valstybės narės socialinės paramos sistema bet kuriuo nedarbo laikotarpiu, viršijančiu 3 dalies a punkte nurodytą dviejų mėnesių laikotarpį.

III SKYRIUS

TEISĖ Į VIENODĄ POŽIŪRĮ

12 straipsnis

Teisė į vienodą požiūrį

1. Turi būti taikomas vienodas požiūris į 3 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytus trečiųjų šalių darbuotojus, kaip ir į valstybės narės, kurioje jie gyvena, piliečius, atsižvelgiant į:
- a) darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį ir atleidimą iš darbo, darbuotojų sveikatą ir saugą darbo vietoje;
 - b) asociacijų laisvę ir laisvę jungtis į sąjungas bei būti darbuotojams ar darbdaviams atstovaujančių organizacijų nariais ar bet kurių kitų organizacijų, kurių nariai yra tam tikros profesijos atstovai, nariais, įskaitant naudojimąsi visais tokių organizacijų teikiamais privalumais, nedarant poveikio nacionalinėms viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo nuostatoms;

- c) švietimą ir **profesinį** mokymą;
- d) diplomų, pažymėjimų ir kitų profesinės kvalifikacijos dokumentų pripažinimą pagal atitinkamą nacionalinę tvarką;
- e) socialinės apsaugos sritis, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 883/2004;
- f) mokesčių lengvatas, jei darbuotojas mokesčių tikslais laikomas atitinkamos valstybės narės gyventoju;
- g) galimybę naudotis prekėmis ir paslaugomis bei visuomenei prieinamų prekių ir paslaugų pasiūla, įskaitant prieigos prie [...] būsto gavimo tvarką, kaip numatyta nacionalinėje teisėje, nedarant poveikio sutarčių sudarymo laisvei, vadovaujantis Sąjungos ir nacionaline teise;
- h) įdarbinimo tarnybų teikiamas konsultavimo paslaugas.

2. Valstybės narės gali nustatyti vienodo požiūrio taikymo apribojimus:

- a) pagal 1 dalies c punktą:
 - i) taikydamos jį tik tiems trečiųjų šalių darbuotojams, kurie dirba, buvo įdarbinti arba yra įregistruoti bedarbiais;
 - ii) netaikydamos jo tiems trečiųjų šalių darbuotojams, kurie buvo priimti į jų teritoriją pagal Direktyvą 2016/801/ES;

- iii) netaikydamos jo stipendijoms ir paskoloms studijoms bei pragyvenimui arba kitoms išmokoms ir paskoloms;
 - iv) susiedamos galimybę įgyti universitetinį ir aukštesnį nei vidurinį išsilavinimą ir mokymą bei profesinį rengimą ir mokymą, tiesiogiai nesusijusį su konkrečia darbo veikla, su konkrečiomis pagal nacionalinę teisę nustatytais būtinomis sąlygomis, įskaitant kalbos žinias ir mokesčio už mokslą sumokėjimą;
- b) apribodamos trečiųjų šalių darbuotojams pagal 1 dalies e punktą suteiktas teises; tačiau jos negali apriboti tokių teisių trečiųjų šalių darbuotojams, kurie dirba, buvo įdarbinti ne trumpesni kaip šešių mėnesių laikotarpį arba yra įregistruoti bedarbiais.
- Be to, valstybės narės gali nuspręsti, kad 1 dalies e punktas šeimos išmokų atžvilgiu netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista dirbti valstybės narės teritorijoje ne ilgiau kaip šešis mėnesius, trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista atvykti studijuoti, arba trečiųjų šalių piliečiams, kurie buvo priimti studijuoti **arba trečiųjų šalių piliečiams, kuriems leidžiama dirbti vizos pagrindu;**
- c) pagal 1 dalies f punktą mokesčių lengvatų atžvilgiu, taikydamos jį tik tais atvejais, kai trečiosios šalies darbuotojo šeimos nario, kuriam darbuotojas prašo skirti išmokas, registruota arba įprastinė gyvenamoji vieta yra atitinkamos valstybės narės teritorijoje;

d) pagal 1 dalies g punktą:

i) taikydamos jį tik tiems trečiųjų šalių darbuotojams, kurie dirba;

ii) apribodamos prieigą prie [...] būsto.

3. Teisė į vienodą požiūrį, kaip nustatyta 1 dalyje, nedaro poveikio valstybės narės teisei panaikinti pagal šią direktyvą išduotą leidimą gyventi, ne darbo tikslais išduotą leidimą gyventi ar kitą leidimą dirbti valstybėje narėje arba atsisakyti pratęsti jo galiojimą.
4. Į trečiąją šalį persikeliantys gyventi trečiųjų šalių darbuotojai arba trečiojoje šalyje gyvenantys maitintojo netekę tokių darbuotojų šeimos nariai, kurie įgyja tų darbuotojų teises, gauna su senatve, negalia ir mirtimi susijusias įstatyme nustatytas pensijas, grindžiamas darbuotojų ankstesniu darbu ir įgyjamas pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 3 straipsnyje nurodytus teisės aktus, tokiomis pačiomis sąlygomis ir tokių pačių dydžių, kaip ir atitinkamų valstybių narių piliečiai, kai jie persikelia gyventi į trečiąją šalį.

13 straipsnis

Stebėseną, [...] vertinimas, patikrinimai ir sankcijos

1. Valstybės narės numato priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią galimam darbdavių [...] **piktnaudžiavimui** nacionalinėmis nuostatomis, priimtomis pagal 12 straipsnį, **ir taikyti sankcijas** už jų pažeidimus. [...] Priemonės apima stebėseną, vertinimą ir, kai tinkama, patikrinimus pagal nacionalinę teisę ar administracinę praktiką.

2. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų darbdaviams pažeidus pagal 12 straipsnį priimtas nacionalines nuostatas, taisykles. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. [...]
3. Valstybės narės užtikrina, kad už darbo inspektavimą atsakingos tarnybos arba kitos kompetentingos institucijos ir, kai tai numatyta pagal [...] nacionalinių darbuotojų veiklą reglamentuojančią nacionalinę teisę, darbuotojų interesams atstovaujančios organizacijos galėtų patekti į darbo vietą.

14 straipsnis

Skundų teikimo tvarkos paprastinimas [...]

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų sukurti veiksmingi mechanizmai, kuriais naudodamiesi trečiųjų šalių darbuotojai galėtų pateikti skundus prieš savo darbdavius [...] **tiesiogiai arba per trečiuosius asmenis, kurie pagal jų nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus turi teisėtą interesą užtikrinti, kad būtų laikomasi pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų, arba per valstybės narės kompetentingą instituciją, jei tai numatyta pagal nacionalinę teisę.**
2. Valstybės narės užtikrina, kad tretieji asmenys [...], **kurie pagal jų nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus turi teisėtą interesą užtikrinti, kad būtų laikomasi pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų,** galėtų trečiosios šalies darbuotojo vardu arba jį remdami, gavę jo sutikimą, dalyvauti bet kokiame [...] **administraciniame ar civiliniame procese, kuriuo siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų.**

3. Valstybės narės užtikrina, kad trečiųjų šalių darbuotojai turėtų tokias pačias galimybes kaip ir valstybės narės, kurioje jie gyvena, piliečiai naudotis **apsaugos nuo atleidimo iš darbo ar kitokio priešiško darbdavio elgesio reaguojant į skundą įmonėje priemonėmis arba dalyvauti bet kokiame teismo procese, kuriuo siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų. [...]**

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis

Palankesnės nuostatos

1. Ši direktyva taikoma nedarant poveikio palankesnėms nuostatomis, nustatytoms:
 - a) Sąjungos teisėje, įskaitant dvišalius ir daugiašalius susitarimus, sudarytus tarp Sąjungos arba Sąjungos ir jos valstybių narių ir vienos ar daugiau trečiųjų šalių, ir
 - b) dvišaliuose arba daugiašaliuose vienos ar daugiau valstybių narių ir vienos ar daugiau trečiųjų šalių susitarimuose.
2. Ši direktyva nedaro poveikio valstybių narių teisei priimti arba palikti galioti nuostatas, kurios yra palankesnės asmenims, kuriems ji yra taikoma.

16 straipsnis

Plačiosios visuomenės informavimas

Kiekviena valstybė narė sudaro sąlygas plačiajai visuomenei lengvai susipažinti su reguliariai atnaujinama informacija:

- a) apie trečiųjų šalių piliečių priėmimo į jos teritoriją ir gyvenimo jos teritorijoje darbo tikslais sąlygas;

- b) apie visus dokumentinius įrodymus, kurių reikia prašymui parengti;
- c) apie trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikoma ši direktyva, atvykimo ir gyvenimo sąlygas, įskaitant teises, pareigas ir procedūrines garantijas.

17 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Periodiškai, o pirmą kartą ne vėliau kaip [...], Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo valstybėse narėse ataskaitą ir siūlo pakeitimus, kuriuos ji laiko būtinais.
2. Kasmet, o pirmą kartą ne vėliau kaip [...], valstybės narės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 862/2007²² pateikia Komisijai (Eurostatui) statistinius duomenis apie trečiųjų šalių piliečių, kuriems per praėjusius kalendorinius metus buvo suteiktas vienas leidimas, skaičių. Tie statistiniai duomenys turi būti susiję su ataskaitiniais vienu kalendorinių metų laikotarpiais, suskirstyti pagal **pilietybę, leidimų galiojimo trukmę, lytį bei amžių ir, jei tokių duomenų turima, pagal profesiją [...]** ir perduodami per šešis mėnesius po ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

²² 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 862/2007 dėl Bendrijos migracijos statistikos ir tarptautinės apsaugos statistikos ir panaikinant Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 311/76 dėl statistinių duomenų rinkimo apie darbuotojus užsieniečius (OL L 199, 2007 7 31, p. 23).

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad [...] 3 straipsnio 2 dalies **f punkto**, 4 straipsnio [...] **2 [...]** ir **4 dalių**, 5 straipsnio 2 dalies **pirmos ir** antros pastraipų, **7 straipsnio 1 dalies**, 9 straipsnio, **10 straipsnio**, 11 straipsnio 2–4 dalių, [...] 13 straipsnio, 14 straipsnio ir 16 straipsnio būtų laikomasi ne vėliau kaip [dveji metai po įsigaliojimo]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio redakciją nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

19 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 2011/98/ES, nurodyta I priedo A dalyje, panaikinama *[kita diena po datos, nustatytos šios direktyvos 18 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje]*, nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvos, nurodytos I priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminais.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą, ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.

20 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnis, 2 straipsnis [...], 3 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 2 dalies a[...]–e [...] ir h–l [...] punktai, 3 straipsnio 3 ir 4 dalys, 4[...] straipsnio **1, 3 ir [...]**5 dalys, 5 straipsnio 1 dalis, **2 dalies paskutinė pastraipa**, 3 ir 4 dalys, 6 straipsnis, 7 straipsnio **2** dalis, 8 straipsnis, [...] 11 straipsnio 1 dalis, 12 straipsnis [...] ir 15 straipsnis taikomi nuo [kita diena po 18 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos datos].

21 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Pirmininkas / Pirmininkė

A dalis

**Panaikinama direktyva
(kaip nurodyta 19 straipsnyje)**

Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva
2011/98/ES
(OL L 343, 2011 12 23, p. 1)

B dalis

**Perkėlimo į nacionalinę teisę terminai
(kaip nurodyta 19 straipsnyje)**

Direktyva	Perkėlimo terminas
2011/98/ES	2013 m. gruodžio 25 d.

ATITIKTIES LENTELĖ

Direktyva 2011/98/ES	Ši direktyva
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis [...]	2 straipsnis [...]
3 straipsnis [...]	3 straipsnis [...]
4 straipsnio 1 dalies pirmas ir antras sakiniai [...]	4 straipsnio 1 dalies pirmas ir antras sakiniai [...]
4 straipsnio 1 dalies trečias sakiny	4 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 3 dalis
4 straipsnio 3 dalis	-
-	4 straipsnio 4 dalis [...]
4 straipsnio 4 dalis	4 straipsnio 5 dalis [...]
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnis	6 straipsnis
7 straipsnis	7 straipsnis
8 straipsnis	8 straipsnis
9 straipsnis	9 straipsnio a punktas
-	9 straipsnio b punktas
10 straipsnis	10 straipsnis
11 straipsnis	11 straipsnio 1 dalis
-	11 straipsnio 2–4 dalys
12 straipsnis	12 straipsnis
-	13 straipsnis
-	14 straipsnis
13 straipsnis	15 straipsnis
14 straipsnis	16 straipsnio a punktas

Direktyva 2011/98/ES	Ši direktyva
-	16 straipsnio b ir c punktai
15 straipsnis	17 straipsnis
16 straipsnis	18 straipsnis
-	19 straipsnis
17 straipsnis	20 straipsnis
18 straipsnis	21 straipsnis
-	I priedas
-	II priedas